

Årsmelding 2010

Hedmark Sau og Geit

Styret i Hedmark Sau og Geit 2010

Leder	Kjetil Granrud, Rendalen	1.vararepr.	Martin Mostue, Espå
Nestl.	Per H Lindholt, Vang	2. ”	Magne Horten, Os
Styremedl.	Øystein Sørby, Kirkenær	3. ”	Ole Anton Brænd, Sollia
Styremedl.	Nils Magnar Rom, Løten og Vang		
Styremedl.	Hege Brendryen, Dalholen		

Lagene og medlemmene

Lokal-lag	Leder	Hovedm.	Husst.m.	Æresm.	2010	2009
Alvdal	Simen Steigen, Alvdal	59	3	0	62	63
Eidskog	Asbjørn Andersen, Skotterud	13	0	0	13	14
Elverum	Erik Danielsen, Braskereidfoss	12	3	0	15	15
Engerdal	Ingrid Langfloen, Engerdal	12	4	0	16	16
Folldal	Jorunn H. Støen, Folldal	54	15	1	70	71
Grue	Odd Holen, Grue Finnskog	9	2	0	11	10
Kongsvinger	Amund Wormstrand, Kongsvinger	9	0	2	11	11
Kvikne	Anne Grete Hansæl, Kvikne	28	13	0	41	43
Løten og Vang	Nils Magnar Rom, Løten	35	16	4	55	53
Odal	Trond Bjørnstad, Knapper	16	3	0	19	19
Os	Magne Horten, Os	50	11	0	61	70
Rendalen	Karstein Bergset, Rendalen	19	5	0	24	26
Ringsaker	Terje Os Nesthun, Furnes	79	4	0	83	88
Romedal og Stange	Kaj Willy Teppen, Åsvang	35	14	0	49	50
Sollia	John Audun Furueth, Sollia	12	6	3	21	21
Stor-Elvdal	Ingvald Landet, Koppang	8	5	1	14	16
Tolga	Jan Tollan, Tolga	29	1	0	30	30
Trysil	Knut Nordgård, Jordet	16	0	0	16	16
Tynset	Per Erik Oldertrøen, Tynset	33	5	0	38	42
Øvre Solør	Tore H. Christensen, Gjesåsen	12	0	0	12	9
Åmot	Jan-Tore Nøstvik, Osen	17	2	2	21	17
Totalt		557	112	13	682	700

Årsmøte 2010

Årsmøtet for 2010 ble holdt på Savalen Fjellhotell 5. mars 2010. Leder Kjetil Granrud ønsket velkommen og ga ordet til ordstyrer Erik Danielsen. Jan Tollan og Trond Bjørnstad ble utnevnt til å skrive under møteprotokollen.

Under oppropet ble det registrert 19 stemmeberettigede. Folldal Sau og Geit hadde meldt inn sak angående reduksjon i erstatningsutbetalingene både for 2008 og 2009. Det ble konkludert med at styret skulle ha trykk på saken. Årsmøtet ba dessuten om at styret skulle øve press på NSG og politikere for å få beitenæringas premisser for rovviltpolitikken inn i ny landbruksmelding.

I sin tale til årsmøtet kom leder Kjetil Granrud inn på at siste jordbruksoppgjøret hadde gitt et løft for småfenæringa, men at det fortsatt er store utfordringer. Rovdyrproblematikken har ingen enkel løsning, men viktig med dialog og langsiktighet.

De ordinære årsmøtesakene ble raskt og greit behandlet. Årsmelding, regnskap og styrets forslag til budsjett ble enstemmig vedtatt.

To resolusjoner ble vedtatt under fylkesårsmøtet. Det var:

1. Rovdyrskader skal erstattes.
2. HSG krever et økonomisk løft for småfeholdet!

Under årsmøtemiddagen ble Kjell Gunnar Tveråen tildelt Hedmark Sau og Geits diplom og gave for sin innsats i HSG gjennom mange år

Ole Gunnar Krogsrud ble tildelt *Os Husdyrmerkefabrikk's vandrepokal* for beste avkomsgranska NKS-vær i Hedmark i 2009 for væren 200813515 Fremtid-Bakken med O-indeks 139.

Spælværen, vandrepremie for beste avkomsgranska spælvær 2009 ble tildelt Toril Hårdnes og Hans Bakke, Alvdal for væren 200813126 med indeks 126.

HSG 2010:

Fra styrets arbeid 2010

Det er i året avholdt 5 styremøter. Noen av møtene har vært fysiske møter og noen har forgått via nettløsningen Ventrilo. Totalt har det vært behandla 28 saker.

Møter/representasjon:

Leder har representert HSG i årsmøtet til Hedmark Bondelag. Leder deltok i møte den 12. mai med Miljøvernminister Erik Solheim og Statssekretær Heidi Sørensen på Høsbjør om Rovdyr. Leder holdt hovedinnlegget fra HB, HBS og HSG.

Leder har deltatt på alle møtene i Representantskapet i NSG

Nils Magnar Rom har vært HSG sin representant i NSG sitt utmarksråd.

Per Helge Lindholt har vært styrets representant i styret for Ring 30.

Hedmarksplattformen

Leder har deltatt i utarbeidelsen av ” Hedmarksplattformen”. En sammenslutning av Hedmark Bondelag, Hedmark Bonde og Småbrukerlag, Glommen Skogeierforening, Mjøsen Skogeierforening, Norskog, Hedmark Jeger og Fiskeforening, Folkeaksjonen Ny Rovdyrpolitikk og Hedmark Sau og Geit. For første gang klarte vi og samles om felles plattform i forbindelse med regjeringas gjennomgang av bestandsmål for ulv og bjørn. Leder deltok på 3 møter i forbindelse med dette arbeidet.

Det ble avholdt pressefrokost i Elverum med presentasjon av plattformen. Deretter ble den presentert for Hedmarks Stortingspolitikere og fylkespolitikere. Leder i HSG fikk ansvaret med å presentere plattformen overfor Hedmark SV.

Hedmark Sau og Geit sendte uttalelse i forbindelse med Fylkesmannens miljøvernaveidings høring på satsene for forebyggende midler. HSG fikk gjennomslag for økning av satsen for planlagt tidlig sanking.

I forbindelse med avkortninger av rovvilterstatninger for 2008 og 2009 har NSG nå reist søksmål mot Staten. Saken ventes å starte nå i 2011.

Avlsarbeidet på sau

Avlsutvalget for sau i Hedmark består av styret i Væring 30 Hedmark - Magne Horten, Vegar Nystuen og Martin Opsal samt Per H. Lindholt fra HSG. Magne Horten er utvalgets leder. Sekretær i Væring 30 Hedmark, Hilde Stokke Odden er avlsutvalgets sekretær. Det vises for øvrig til egen årsmelding for Væring 30 Hedmark.

Fagråd for geit i Hedmark

Referater fra møter og faglig aktivitet blir sendt ut til geitholderne, samt lagt ut under Fagråd Geit på HSG sin hjemmeside.

Se egen årsmelding som er vedlagt.

Gjeterhund

Hedmark Gjeterhundlag er svært aktive og har egen hjemmeside. Laget har flere utøvere helt i toppen, ikke bare her i Norge men også internasjonalt. Kjempeflotte resultater.

Se for øvrig egen årsmelding.

Ny sekretær

Sekretær Hilde S Odden sa opp sin stilling som sekretær våren 2010. Dette har medført at HSG har vært uten sekretær det siste halve året. Det har av ulike årsaker vært vanskelig å få ny sekretær på plass. Dette har resultert i en noe lavere aktivitet enn det som var planlagt. Noe som bl.a. har gått utover kontakten med lokallagene. Styret beklager dette, men har prøvd å ta tak i de viktigste oppgavene.. Styret har inngått avtale med Nortura om leie av sekretærtjenester. Toril Hårdnes vil være Norturas utøvende sekretær. Avtalen og sekretæren blir presentert nærmere i årsmøtet. Ny sekretær kom på plass i januar 2011

Nsg har det siste året arbeidet med ny hjemmeside og 22. desember ble den nye sida opprettet. Dette resulterte i at fylkeslagenes hjemmesider forsvant og har ligget nede nå på nyåret. Den nye sekretæren har nå startet med å legge ut stoff på den nye hjemmesida.

Helse

Helsesituasjonen hos norsk sau er i utgangspunktet meget bra når det gjelder alvorlige, smittsomme sykdommer. Forekomsten av disse alvorlige sykdommene i Norge er derfor lav. Situasjonen når det gjelder fotråte virker å være under kontroll, og prosjekt ”friske føtter” mener det skal være realistisk å bekjempe fotråten. De fleste besetningene med smittsom fotråte befinner seg i Rogaland. Det er registrert noen tilfeller av smittsom fotråte i Hedmark. Disse har ”light-versjonen” av smittsom fotråte. Med fotbadbehandling ser det ut til å være enkelt å få situasjonen under kontroll.

Organisert beitebruk i Hedmark

	2 010							
	Sleppt på beite			Tap		Taps-%		
	Søyer	Lam	Totalt	Søyer	Lam	Søyer	Lam	Total
Kongsvinger	161	234	395	11	41	6,8	17,5	13,2
Ringsaker	5703	9595	15298	315	729	5,5	7,6	6,8
Løten og Hamar	2295	3940	6235	238	557	10,4	14,1	12,8
Stange	1863	3242	5105	242	376	13,0	11,6	12,1
Nord-Odal	317	471	788	21	73	6,6	15,5	11,9
Sør-Odal								
Eidskog	84	125	209	3	18	3,6	14,4	10,0
Grue	167	147	314	93	93	55,7	63,3	59,2
Åsnes	706	1060	1766	66	109	9,3	10,3	9,9
Våler								
Elverum	355	640	995	5	22	1,4	3,4	2,7
Trysil	381	501	882	3	27	0,8	5,4	3,4
Åmot	1 154	1 773	2 927	101	189	8,8	10,7	9,9
Stor-Elvdal	2066	3379	5445	341	722	16,5	21,4	19,5
Rendalen	1140	2480	3920	99	228	6,9	9,2	8,3
Engerdal	695	1030	1725	25	123	3,6	11,9	8,6
Tolga	1945	3293	5238	67	239	3,4	7,3	5,8
Tynset	6804	10814	17618	354	1273	5,2	11,8	9,2
Alvdal	4690	8200	12890	158	620	3,4	7,6	6,0
Folldal	6346	11708	18054	238	1187	3,8	10,1	7,9
Os	3109	5642	8751	172	536	5,5	9,5	8,1
Hedmark	40281	68274	108555	2552	7162	6,3	10,5	8,9

Som en ser av tabellen over er rovdyrtrykket nå godt fordelt over hele fylket. De fleste kommunene har ett totaltap på mellom 7% og 13 %. Grue og Stor-Elvdal har ett langt høyere tap enn de andre og spesielt Grue har høyt tap. Men her har det da også vært helt spesielle årsaker. 2 kommuner har lavt tap, Elverum og Trysil. Årsaken til dette er nok at flere områder er tømt for sau og inngjerding av beitedyra i Trysil.

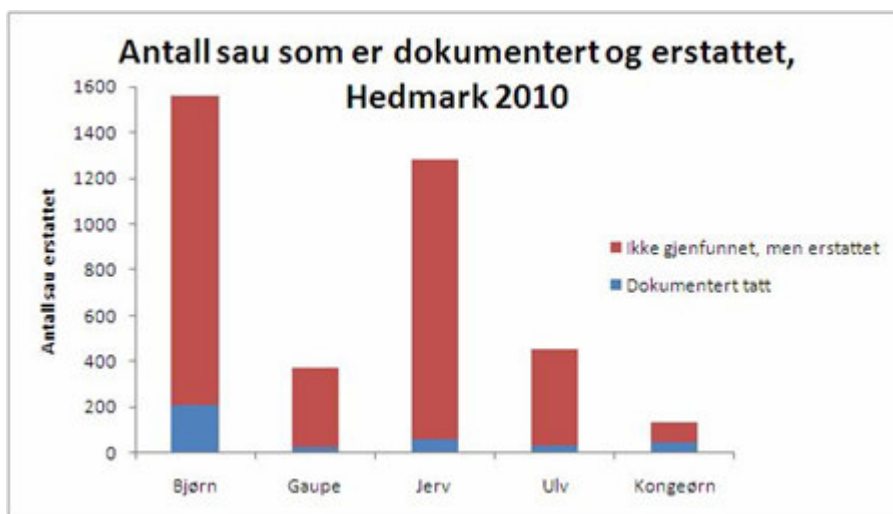
Kåring

Det ble avholdt 10 kåringer i fylket hvor 346 av 550 stilte lam ble kåra. Året før ble det kåra 429 av 615 stilte dyr i fylket slik at det er betydelig nedgang.

Kåringssted	Bedømte		Kåra		Vraka	
Alvdal	44	100 %	31	70 %	13	30 %
Folldal	98	100 %	69	70 %	29	30 %
Kvikne	69	100 %	35	51 %	34	49 %
Løten og Vang	57	100 %	33	58 %	24	42 %
Os	48	100 %	33	69 %	15	31 %
Rendalen	8	100 %	7	88 %	1	13 %
Ringsaker	112	100 %	78	70 %	31	31 %
Stange	39	100 %	18	46 %	21	54 %
Tolga	29	100 %	18	62 %	11	38 %
Tynset	46	100 %	32	70 %	14	30 %
Hedmark	550	100 %	346	64 %	196	36 %

Rovdyr

En av ti sau som det er gitt erstatning for er gjenfunnet og man har dokumentert rovviltskade/dødsårsak. Se figur 4 under.

Figur 5: Antall sau som er gjenfunnet og dokumentert tatt av fredet rovvilt (blå del av søyle), og antall sau som er tapt og erstattet som tapt til fredet rovvilt (rød del av søyle), i Hedmark 2010.

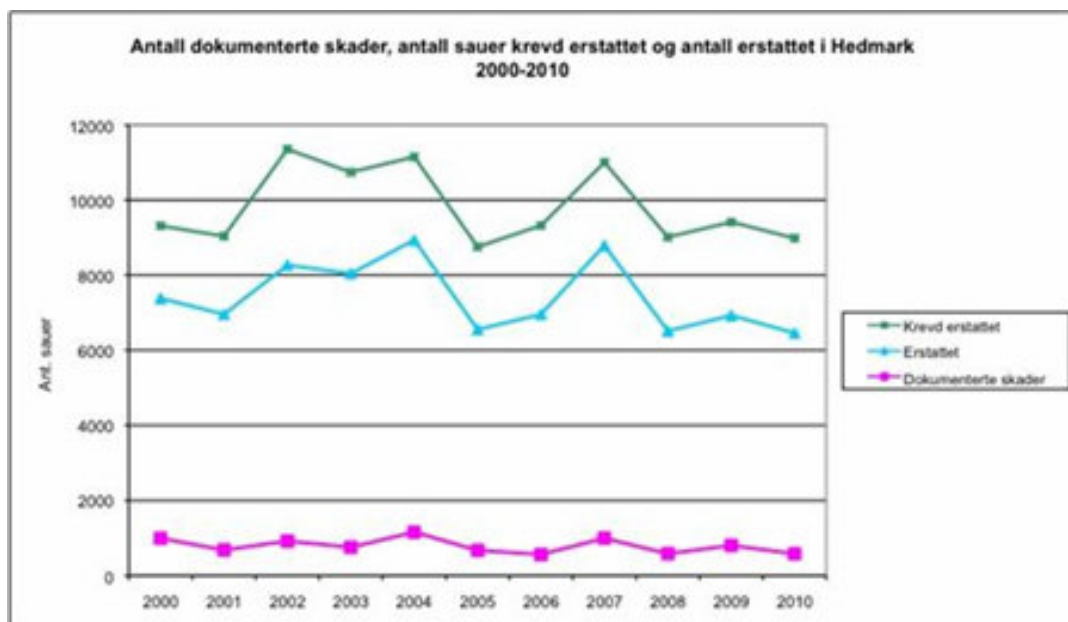
Bjørn er fortsatt den største skadegjøreren. De største tapene har Stor- Elvdal og Ringsaker. Mange av bjørnene er gjengangere. D.v.s de overvintrer hos oss år etter år. Med uttak av hannbjørner på vårsnø kunne mange saueliv vært reddet. Dette har vi poengtert overfor Fylkesmannen ved enhver anledning.

Ulveskadene varierer fra år til år og område til område. Ringsaker har i år hatt de største skadene. Ikke rart når Galven 2 holdt til rundt omkring i Ringsaker før beiteslipp. Sjøl om det ble lagt press på forvaltningen om å fjerne denne ulven før beiteslipp, ble ingenting gjort. Dette resulterte selvfølgelig i blodbad umiddelbart etter beiteslipp. Etter hvert ble det gitt skadefellingstillatelse og ulven ble felt i Oppland. Dette er en håpløs forvaltning og helt unødvendig i forhold til å redusere skader på beitedyr. I tillegg skaper det frustrasjon og harme og bidrar til å redusere tillitsforholdet mellom beitebrukerne og forvaltninga. Jerveskadene har hatt en markant nedgang de senere år men i år har skadene gått litt opp igjen.

Skader forvoldt av gaupe har en fortsatt svak nedadgående trend. En målrettet utvidelse av gaupekvota i områder hvor skadene er størst kunne ha bidratt til å redusere skadene ytterligere.

I Grue innenfor rovdysikkert gjerde, ble nesten hele besetninger borte. Det var 2 bjørner som forårsaket disse skadene. Begge ble felt på skadefellingsløyve.

Ser vi på tabellen nedenfor kan det se ut som at det er lite samsvar mellom dokumentasjon av rovdyskader og krevd erstattet. I 2008 og 2009 fikk mange avkortinger i erstatningene pga for lav dokumentasjonsgrad i forhold til reelt tap. Det samme skjedde også i 2010. Det er ikke like lett å forstå hvorfor noen får avkorting og ikke andre i samme beiteområde.

Figur 3: Antall dokumenterte skader forårsaket av fredet rovvilt, antall sauer som er krevd erstattet og antall erstattet i Hedmark i perioden 2000-2010.

Kåre Kleiva og Eli Dørum, Elverum har i 2010 stevnet Staten for manglende rovdyrerstatning for beitesesongen 2007. Saken kom opp for Sør-Østerdal Tingrett januar 2011 hvor Kåre og Eli vant en prinsipiell seier for alle beitebrukere.

Avslutning

Tiltross for alle problemene som norsk rovviltforvaltning påfører oss og beitedyra våre, må vi stå sammen og hjelpe hverandre i å finne motivasjon for å opprettholde drifta og aller helst videreutvikle produksjonen. Saueholdet i Hedmark er basert på gratis, fornybare ressurser i norsk utmark. Det er det all grunn til å være stolte over.

Styret vil takke alle for godt samarbeid i året som har gått og håper samtidig på ett bedre småfeår kommende år.

Nils Magnar Rom(s)

Martin Mostue (s)

Hege Brendryen(s)

Øystein Sørby(s)

Kjetil Granrud(s)

Årsregnskap 2010

Resultatregnskap

Regnskapsår 2010 for Hedmark Sau og Geit

Nr.	Kontonavn	Regnskap i år	Regnskap i fjor
	Salgs- og driftsinntekt		
3100.6	Salgsinntekt		-6 510,00
	handelsvarer, avgiftsfri		
3200.6	Leieavgift kåra værlam		0,00
3910.6	Driftstilskudd fra lokallaga		-105 625,00
3930.6	Refundert medlemskontingent	-118 640,00	-123 400,00
	Salgs- og driftsinntekt	-118 640,00	-235 535,00
	Varekostnad.		
4530.6	Kåring av bukkekje		11 812,40
4531.6	Tilskudd til kjøp av kåra bukkekje		0,00
	Varekostnad.	0,00	11 812,40
	Lønnskostnad		
5000.6	Lønn sekretær	40 296,00	60 487,65
5010.6	Feriepenger		709,00
5331.6	Godtgjørelse til styremedlemmer	20 000,00	25 000,00
5335.6	Møtegodtgjørelse styremøter	19 600,00	26 750,00
5336.6	Møtegodtgj andre møter	11 200,00	
5400.6	Arbeidsgiveravgift	5 027,78	7 183,22
	Lønnskostnad	96 123,78	120 129,87
	Driftskostn. og av- og nedskrivninger		
6800.6	Kontorrekvisita	341,00	493,60
6810.6	Edb-kostnad	1 215,00	855,00
6820.6	Trykksaker	2 104,00	2 798,80
6860.6	Møte, kurs, oppdatering o l		3 184,95
6890.6	Annen kontorkostnad		236,80
6900.6	Telefon m.m.		344,80
6940.6	Porto	1 044,50	1 476,96
	Driftskostn. og av- og nedskrivninger	4 704,50	9 390,91
	Annen driftskostnad		
7140.6	Kjøregodtgjørelse	13 418,00	22 659,50

7160.6	Diettkostnad, ikke oppgavepliktig		469,00
7190.6	Kostnadsgodtgjørelse kontorhold	18 500,00	24 000,00
7321.6	Reklameannonser	3 400,00	
7420.6	Gave, fradragsberettiget	3 502,00	2 646,18
7710.6	Felles styremøte		6 395,00
7711.6	Styremøter	3 649,00	4 044,00
7720.6	Årsmøte	30 543,00	12 649,82
7770.6	Bank- og kortgebyr	849,50	2 005,50
7791.6	Kostnad, annen, fradragsber. (avg.pl)	1 633,00	
7792.6	Kostnad annen,	200,00	

Nr.	Kontonavn	Regnskap i år	Regnskap i fjor
	avgiftsfri		
	Annen driftskostnad	75 694,50	74 869,00
	Driftskostnader	176 522,78	216 202,18
	Driftsresultat	57 882,78	-19 332,82
8050.1	Renteinntekt	-12 551,99	-10 762,92
8150.1	Rentekostnad		0,42
	Ordinært resultat	45 330,79	-30 095,32
	Årsresultat	45 330,79	-30 095,32
8800.1	Årsresultat, finans	12 551,99	10 762,50
8800.6	Årsresultat annen næring	-57 882,78	19 332,82

Vedlegg 2

Balanse 2010

Balanse
 for
 Hedmark Sau og Geit

Regnskapsår: 2010

Konto	Kontonavn	Regnskap i år	Regnskap i fjor
EIENDELER			
1500.1	Kundefordringer	22 635,00	85 011,30
1900.1	Kontanter	0,00	-107,00
1921.1	Sparebanken Hedmark 1822 30 56241	602 368,21	511 173,00
1922.1	Postbanken	4 918,18	4 913,26
1923.1	Sparebanken Hedmark 1895 08 20515 Geit	0,00	17 439,50
1924.1	Sparebanken Hedmark 1895 05 21909 Bukk	0,00	46 269,55
1950.1	Skattetrekkkonto 1895 20 89052	0,00	1 400,00
	Omløpsmidler	629 921,39	666 099,61
	Eiendeler	629 921,39	666 099,61
EGENKAPITAL OG GJELD			
2050.1	Opptjent egenkapital	-604 053,50	-685 714,34
2058.1	Positive egenkapitalkorreksj.	5 000,00	
	Opptjent egenkapital	-599 053,50	-685 714,34
	Egenkapital	-599 053,50	-685 714,34
2390.1	Driftskreditt	27 222,94	50 968,18
2400.1	Leverandørgjeld	-7 049,00	0,00
2600.1	Forskuddstrekk	-8 330,00	-3 358,00
2711.6	Inng. mva, høy sats		0,00
2713.6	Inng. mva, middels sats (mat)		0,00
2716.6	Inng. mva, lav sats		0,00
2742.1	Mva, oppgjørskto annen nær.	2,17	9 114,17
2770.1	Arbeidsgiveravgift, skyldig	-1 363,00	-1 159,22
2930.1	Skyldig lønn	-41 351,00	-29 465,40
2961.1	Påløpt kostnad, diverse	0,00	-6 485,00
	Kortsiktig gjeld	-30 867,89	19 614,73
	Gjeld	-30 867,89	19 614,73
	Egenkapital og gjeld	-629 921,39	-666 099,61
	Beregnet resultat	0,00	0,00
	Sum beregnet egenkapital og gjeld	-629 921,39	-666 099,61

Vedlegg 3

REVISJONSBERETNING FOR HEDMARK SAU OG GEIT

Vi har revidert årsregnskapet for Hedmark Sau og Geit for året 2010 som viser et negativt årsresultat på kr 45.331,- mot fjorårets positive resultat på kr 30.090,-.

Balansen er på 629.921,- mot fjorårets 666.099,-

Årsregnskapet består av resultatregnskap og balanse.
Regnskapslovens regler og god regnskapsskikk er anvendt ved utarbeidelsen av regnskapet.

Vi har utført revisjonen ved kontroll av utvalgte deler av materialet som underbygger informasjonen i årsregnskapet. Vi mener at revisjonen gir et forsvarlig grunnlag for vår uttalelse.

Vi mener at:

- årsregnskapet er avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av lagets økonomiske stilling 31. desember 2010 og for resultatet i regnskapsåret 2010 i overensstemmelse med god regnskapsskikk.
- sekretæren har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger i samsvar med loven og god bokføringsskikk.

Tynset den 7. februar 2011

Knut Magnar Holmen

Sigurd Weidemann Stølan